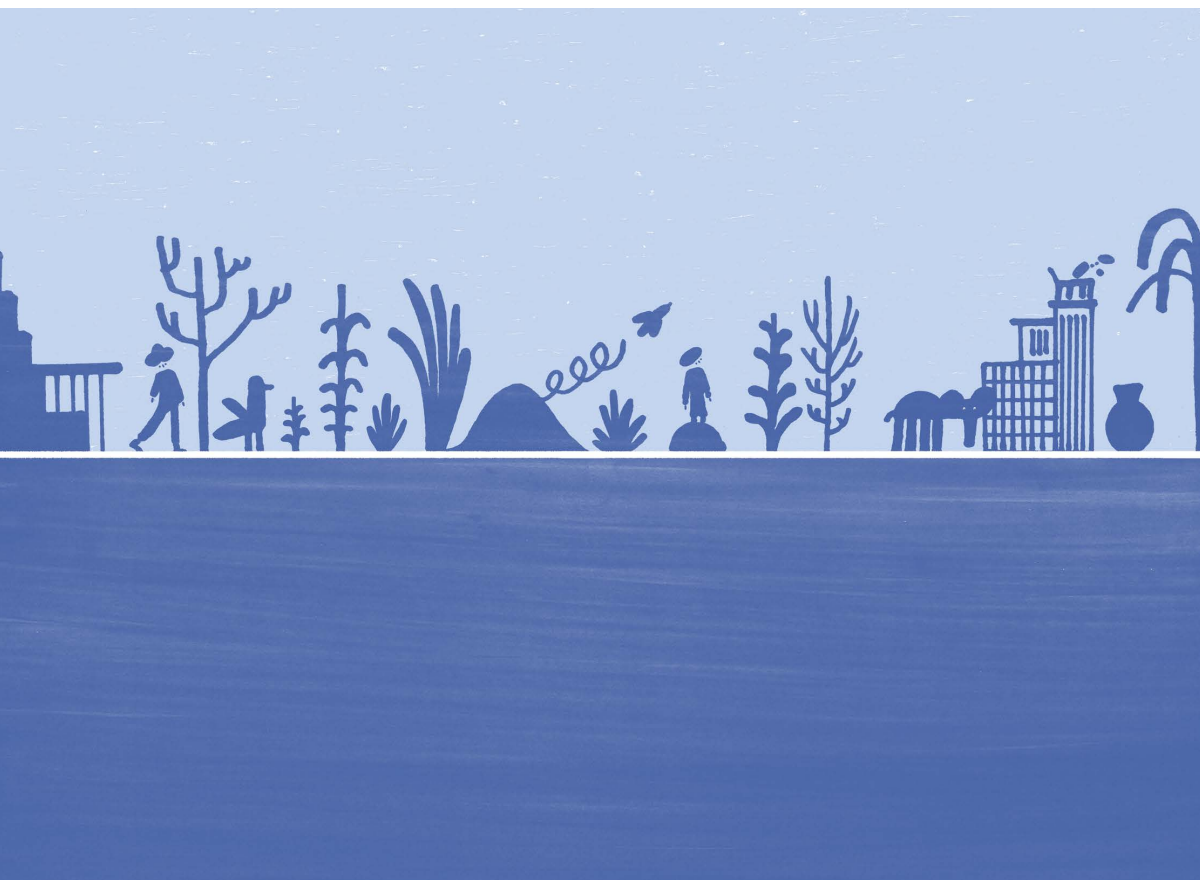

HORIZÓ GUIA DE LECTURA

#3

Carolina Celas

L'horitzó ens envolta per tot arreu. Aquí. Allà. Més lluny. Visible o invisible. De vegades, distant. D'altres, tan a prop. Discret. Silenciós. Infinit. Díficil d'entendre. Sempre sembla que se'ns escapa i, tanmateix...

1. PRESENTACIÓ I OBJECTIU DE LA GUIA DE LECTURA

Aquesta guia de lectura per a *Horitzó*, de Carolina Celas, es presenta com una eina de conversa per a complementar l'àlbum, sense renunciar, però, a l'acte plaent de llegir una història. Així, hi trobareu un guió de conversa literària per abans i després de la lectura i també algunes activitats complementàries i optatives per a desenvolupar posteriorment a l'aula. L'objectiu d'aquesta guia és, sobretot, fomentar el gust per la lectura, la interpretació visual i l'esperit crític.

*Aquesta guia de lectura està especialment pensada per a nens i nenes a partir de 7 anys, tot i que caldrà adaptar-la a les particularitats i la maduresa de cada edat.

2. ABANS DE LA LECTURA

Presentem la il·lustradora i la tasca de traducció

Carolina Celas és una il·lustradora i escriptora portuguesa que actualment viu a la ciutat de Londres.

-
- En quina llengua ha escrit Carolina el text?
 - Per què podem llegir-lo en català?
 - Podríem llegir-lo si no hagués estat traduït?
-

Observem la coberta i la contracoberta

Abans d'endinsar-nos en el text, identifiquem els paratextos i ens hi fixem en els diferents elements que formen part de l'àlbum il·lustrat els quals, sense que ens n'adonem, ens introdueixen en la narració molt abans de començar la història.

Llegim el títol, observem la **coberta** amb atenció i, a continuació, despleguem la **contracoberta** per descobrir l'escena completa i conversem a partir de preguntes com ara:

-
- Què explicarà aquest àlbum amb un títol com aquest?
 - Què es representa a la il·lustració de la coberta?
 - I a la de la contracoberta?
 - Serà la protagonista d'aquesta història la silueta d'esquenes de la contracoberta? Per què?
 - En què fixa la seva atenció aquest personatge?
-

3. LECTURA I INTERPRETACIÓ

Llegim* el text en veu alta i mostrem pàgina rere pàgina les il·lustracions, perquè s'entengui la història mitjançant tots dos llenguatges.

***Suposem que...** ens trobem a la ciutat, sense cap construcció a prop ni tampoc arbres. En mirar lluny, observarem que, arribat un punt, la superfície terrestre sembla trobar-se amb el cel: aquesta unió és l'horitzó, és a dir, la línia imaginària que separa la terra del cel. Aquesta explicació senzilla pot ser un recurs recomanable per iniciar la lectura d'aquest àlbum a partir de l'observació de les guardes inicials; una clau perquè els infants captin l'essència d'aquest text.

4. CONVERSA LITERÀRIA

Conversem, reflexionem en comú i interpretem el text i les il·lustracions¹.

Iniciem la conversa amb tot un seguit de **preguntes bàsiques**, com ara:

- Us ha agradat la història? I les il·lustracions?
- Us agradaria tornar-la a llegir? Per què?
- Què us ha cridat més l'atenció?
- Hi ha alguna cosa que no us hagi agradat? Per què?
- Hi ha alguna cosa que us hagi semblat estranya?
- Hi ha alguna cosa que no heu entès?

A continuació, seguim amb algunes **preguntes generals**, com ara:

- Si Carolina Celas us preguntés que podria millorar d'aquesta història, què li diríeu?
- Són importants les il·lustracions per a entendre aquesta història? Per què?
- Què els diríeu als vostres amics i amigues d'aquest àlbum?
- Recomanaríeu aquest àlbum? Per què?
- És una història com d'altres que heu llegit o és un text que ens fa pensar i qüestionar-nos coses a partir d'allò que hem llegit?

² Relació de preguntes basades en la proposta d'Aidan Chambers a Dime: *Los niños, la lectura y la conversación* (Fondo de Cultura, 2015).

Finalment, ens centrem en la història i llancem **preguntes més específiques**. A Horitzó trobem una narració molt íntima, amb una forta càrrega poètica on la imatge assumeix un pes narratiu important, per tant, cal centrar la conversa i llançar preguntes concretes, com ara:

-
- Si ens fixem bé, hi ha un personatge que es repeteix gairebé a totes les il·lustracions. L'heu reconegut? Com és? Qui és aquesta figura: el personatge del qual es parla a la història o qui ens explica la història a qui la llegim? És el mateix personatge que hem vist a la coberta? Potser, per respondre aquesta pregunta, cal seguir desgranant el text una mica més.
-
- Recordem el text i pensem. Qui o què hi apareix cada dia segons la història? És un personatge real, la persona de la qual parlàvem per exemple, o més aviat alguna cosa inanimada?
-
- Llunyà, proper, discret i silenciós. Aquests són només uns pocs dels adjectius amb què es descriu el protagonista misteriós d'aquest àlbum. Podem descriure una persona amb aquestes qualitats? Ara bé, de qui parla realment el text, del personatge que hem reconegut a les primeres pàgines o d'una altra cosa?
-
- Penseu que les imatges ens ajuden a entendre allò que ens vol explicar el text o més bé ens allunyen de la història? Representen les imatges els adjectius que hem comentat abans?
-
- Què significa ser perspicaç? I què significa al text, què ens voldrà dir amb això?
-
- Què mirará a través de la finestra aquest personatge que ens acompanya durant la lectura en el moment que el text explica que, de vegades, també és discret?
-
- Què és una frontera? Com es representen les fronteres a la il·lustració? Per què els núvols esdevenen una frontera per a Carolina Celas?
-
- Per què diu que pot desaparèixer quan s'ajeu? D'altra banda, afegeix que, quan espera, torna a aparèixer de nou. Fixem-nos en aquestes imatges, què es representa? On representa la imatge que es trobava i on surt quan explica que hi apareix de nou? Com ho lliguem això amb el text?
-
- Quin gest amb les mans es representa a la imatge perquè torni a aparèixer allò de què sempre ens parla el text? I quin instrument òptic es dibuixa a una de les il·lustracions amb el qual també podria tornar a aparèixer de nou?
-
- Infinit és l'últim dels adjectius amb què es descriu l'horitzó. Què significa aquesta paraula? Per què aquesta cosa de la qual parla el text pot ser també infinita?
-
- Per què es pregunta el personatge que se'ns ha presentat a les primeres pàgines si hi és dins seu? Podria ser-hi? Per què? I a dins nostre? Per què?
-

5. ACTIVITATS CREATIVES I COMPLEMENTARIES A LA LECTURA

- **Relectura i horitzontalitat.** Aquest és un àlbum que s'ha de llegir més enllà del text per trobar el significat. Una primera lectura compartida i, fins i tot, una relectura pot ajudar a entendre que l'àlbum vol jugar amb el concepte d'horitzó a partir de la presentació d'espais ben diferents, interiors i exteriors, on les línies horitzontals són les protagonistes. Potser una manera d'introduir-nos en la matèria seria la cerca conjunta d'aquesta línia a l'espai on ens hi trobem en el moment de la lectura, però també de les horitzontals en cadascuna de les il·lustracions de l'àlbum i l'observació atenta de les diferents perspectives representades.
- **Diccionari.** Fem un diccionari: horitzó, infinit... quines altres paraules no coneixem d'aquest text? Busquem la definició, la reescrivim amb les nostres paraules i busquem una fotografia per a il·lustrar-la i confeccionar el nostre particular glossari.
- **Horitzó monocrom.** Pensem en un paisatge del nostre voltant que ens agradi per dibuixar-lo en una cartolina blanca, com ara el patí de l'escola, el parc, el bosc per on passegem de vacances o qualsevol altre indret. Ens fixem en les guardes del final de l'àlbum i fem servir també una única gamma cromàtica en el nostre dibuix. A continuació, amb un fil de llana d'un color diferent, col·loquem la línia de l'horitzó on correspongui.
- **Fronteres.** Una vegada dibuixat el nostre paisatge i col·locada la línia de l'horitzó, recordem la il·lustració dels núvols i pensem una frontera que pugui fer desaparèixer l'horitzó al dibuix, com ara una línia d'edificis, un conjunt espès d'arbres, uns gronxadors... ho dibuixem en una cartolina a banda i deixem als marges uns centímetres en blanc perquè facin la funció de solapes i s'enganxen al paisatge, tot ocultant la línia de l'horitzó marcada amb la llana.
- **Canviem la història.** Què passaria si ens oblidarem del text? Quina història ens explicarien aquestes il·lustracions? Seria molt diferent de la que ens conta Carolina Celas? Inventem un relat nou a partir de l'observació de les il·lustracions.

#3

HORITZÓ

Carolina Celas

GUIES DE LECTURA
info@latoperaeditorial.com
638 156 045

